

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Klimascenarioanalyse

Fagseminar 05. desember 2024

Eugenia Vidal-Gil, MAKRO og Ludvig Hoff Sandland, MAKRO

Scenarioanalyse av klimarisiko

Formål

- Øke vår forståelse av hvordan klimaomstillingen kan påvirke risikoen i bankenes utlånsportefølje og utsiktene for finansiell stabilitet
- Utvikle verktøy for slike analyser

Finanstilsynets arbeid med bærekraft

- Tilsyn med bærekraftsrisiko i banker, forsikringsforetak og pensjonsforetak
- Tilsyn med offentliggjøringsforordningen (SFDR)
- Kontroll med bærekraftsrapportering og tilsyn med bærekraftsrevisorer

Klimastresstester og scenarioanalyser

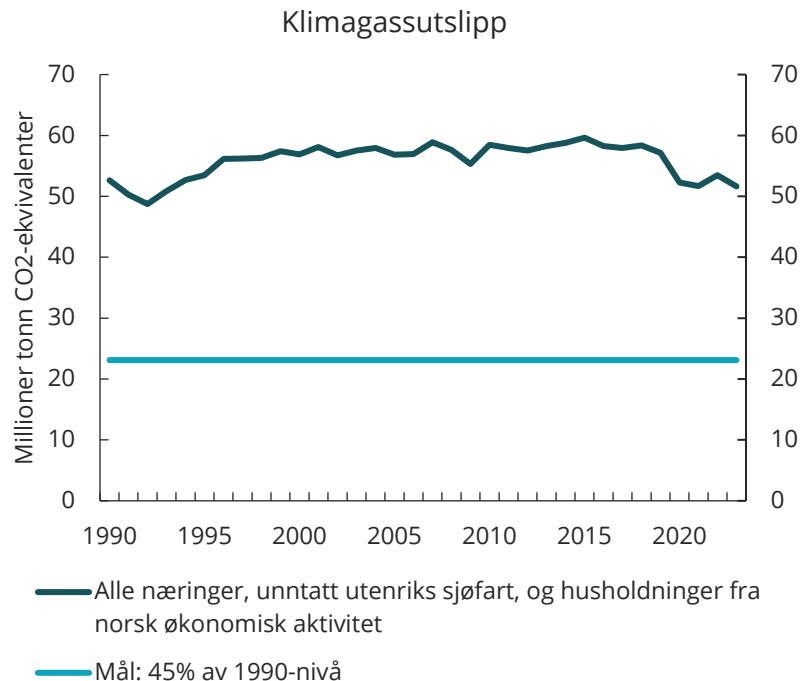
- Network for Greening the Financial System
- EUs Fit-for-55 (2024)
- Scenarioanalyser fra Norges Bank (2021 og 2024) og Finanstilsynet (2021)
- CRD 6 stiller krav til at banker gjennomfører klimastresstester

Klimaanalyse høst 2024

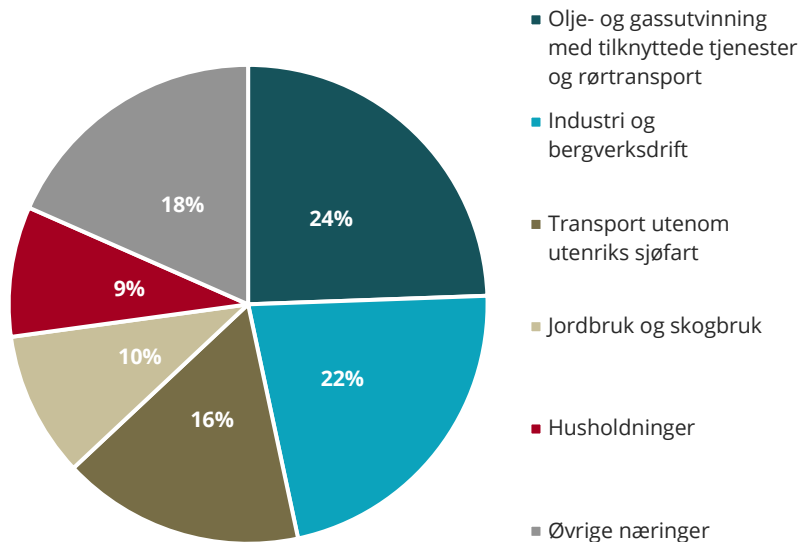
- Bane for norsk økonomi med moderat vekst fram til 2030
- Framskriving av utslippsintensiteter og utslipp for ti næringer
- To scenarioer for klimaomstilling
 - Kontinuitetsscenario
 - Omstillingsscenario
- Konsekvenser for ikke-finansielle foretak
- Bankenes utlån til ikke-finansielle foretak

Klimagassutslipp 1990 – 2023

- Norges klimamål i 2030: 55 prosent kutt i utslipp fra 1990-nivå
- Utslipsreduksjon vil skje i samarbeid med EU
- Utslipp fra norsk økonomisk aktivitet i 2023 var 2 prosent lavere enn i 1990
- Fortsatt betydelig avstand til klimamålet

Utslipp i næringene i 2023

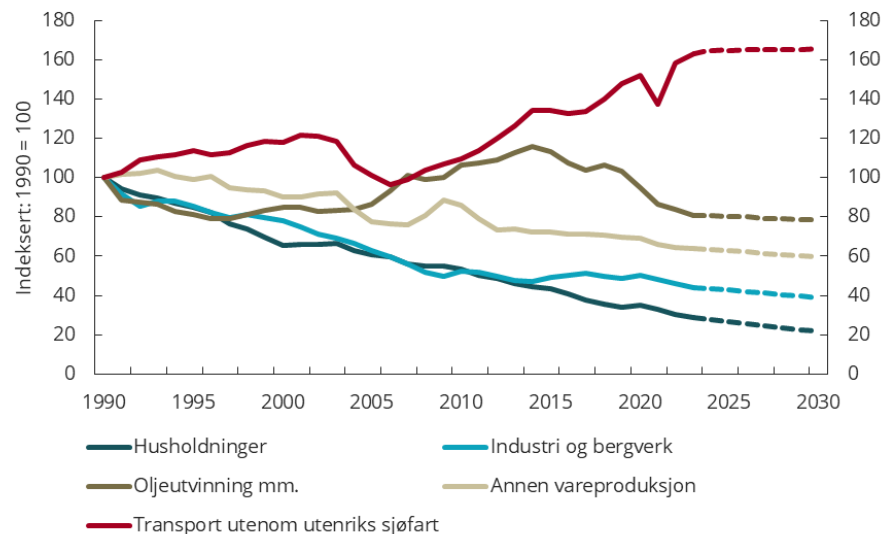
- Utslipp = bruttoprodukt * utslippsintensitet
- Oljenæringen og industrien står for nesten halvparten av norske utslipp
- Transport og jordbruk utgjør samlet en fjerdedel av norske utslipp. Begge har høye utslipp i forhold til verdiskaping

Makrobanen og utslippsintensitet i 2024–2030

Årlig vekst i bruttoprodukt. Prosent.

	2024	Gjennomsnitt 2025–2027	Gjennomsnitt 2028–2030
Industri og bergverk	2,2	3,4	1,3
Annen vareproduksjon	-2,1	2,1	1,0
Tjenester ink. bolig tjenester	0,7	4,2	2,2
Offentlig forvaltning	2,8	1,9	1,8
Utvinning av råolje og naturgass	5,5	-1,2	-1,4
Utenriks sjøfart	12,3	1,3	2,0

Utslippsintensitet, utvalgte næringer

Analysens to klimascenarier

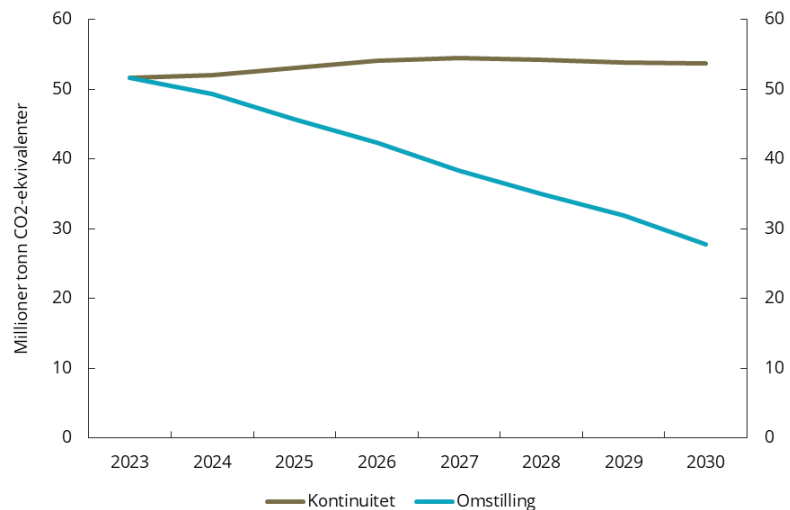
Kontinuitet

- Utslippsavgift og kvotepriser som Finansdepartementets karbonprisbane for samfunnsøkonomiske analyser
- Ingen merkostnader til utslippsreducerende tiltak
- Videreføring av historisk intensitetsutvikling

Omstilling

- Brått skift til høyt nivå på utslippsavgift og kvotepris
- Investeringskostnader som følge av utslippsreducerende tiltak i næringene
- Kutt i intensiteter slik at målet i Parisavtalen nås i samarbeid med EU

Utslipp fra norsk økonomisk aktivitet i ulike scenarier

Utslipp fra utenriks sjøfart er ikke inkludert.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Effektive utslippspriser og anslag på kostnad til kutt

Effektive utslippspriser

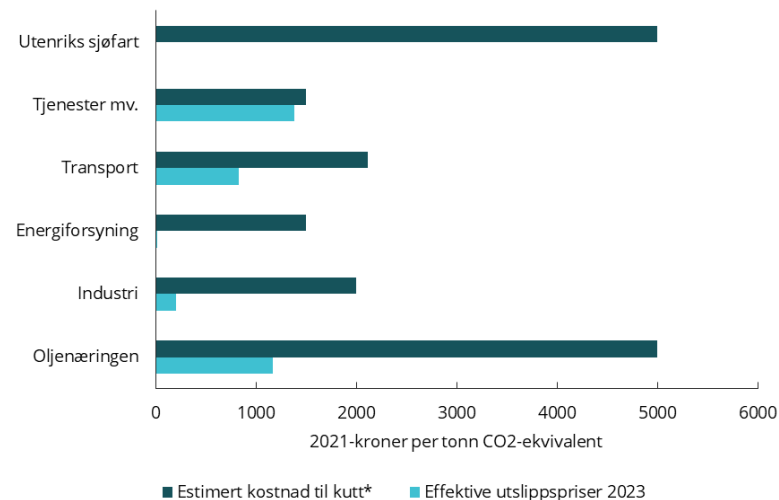
- Den reelle prisen hver næring betaler per tonn utlipp av klimagasser

Kostnader til kutt

- Tar utgangspunkt i anslag på mulige utslippskutt og samfunnsøkonomiske kostnader tilknyttet utslippskutt fra Miljødirektoratet*

*Fra «Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2024» og «Klimatiltak i Norge mot 2030»

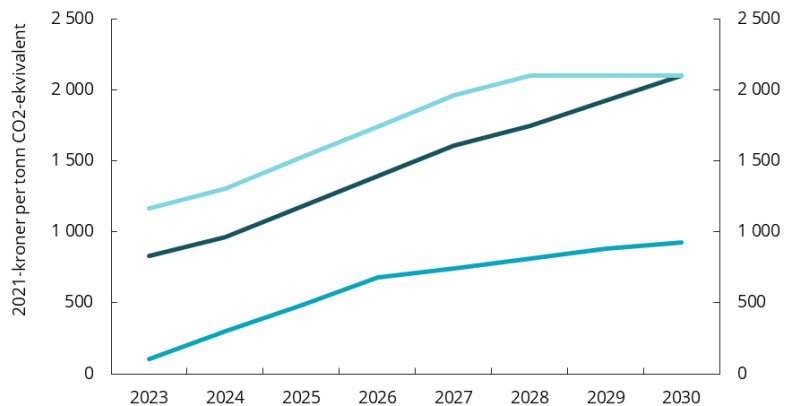
Effektive utslippspriser og anslåtte kostnader til utslippskutt

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

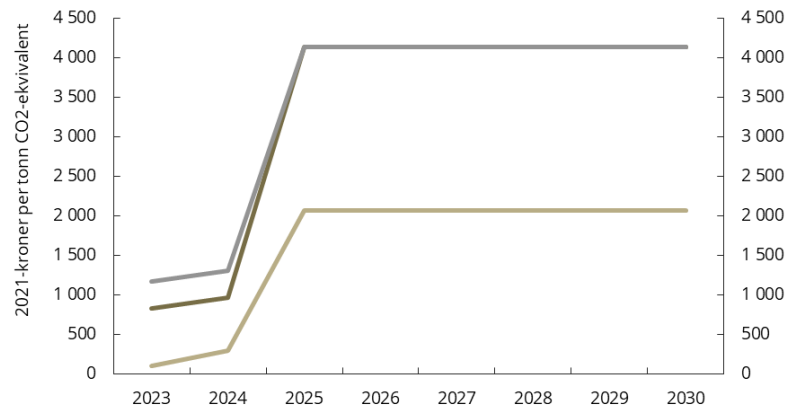
Utslippsavgifter i scenarioene

Kontinuitetsscenarioet

— Gj. snitt innsatsfordelingen, kontinuitet — Gj. snitt industri og utenriks sjøfart, kontinuitet
— Oljenæringen, kontinuitet

Omstillingsscenarioet*

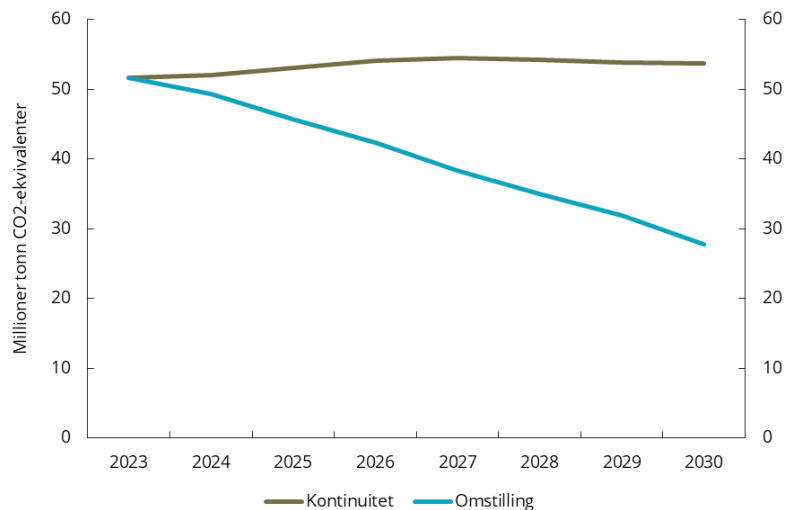
— Gj. snitt innsatsfordelingen, omstilling — Gj. snitt industri og utenriks sjøfart, omstilling
— Oljenæringen, omstilling

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet og Finanstilsynet

*Analysen fra Statistisk sentralbyrå som legges til grunn for nivå på utslippsavgifter:
Bye, B., Fæhn, T. og Kaushal, K. R. (2023). Kap11 i «Utfordringer for lønnsdannelsen og norsk økonomi. Utredning for Frontfagsmodellutvalget» (s. 292–310), red. av G. H. M. Bjertnæs, P. Boug, T. v. Brasch og T. C. Vigtel. Rapporter 2023/99, Statistisk sentralbyrå.

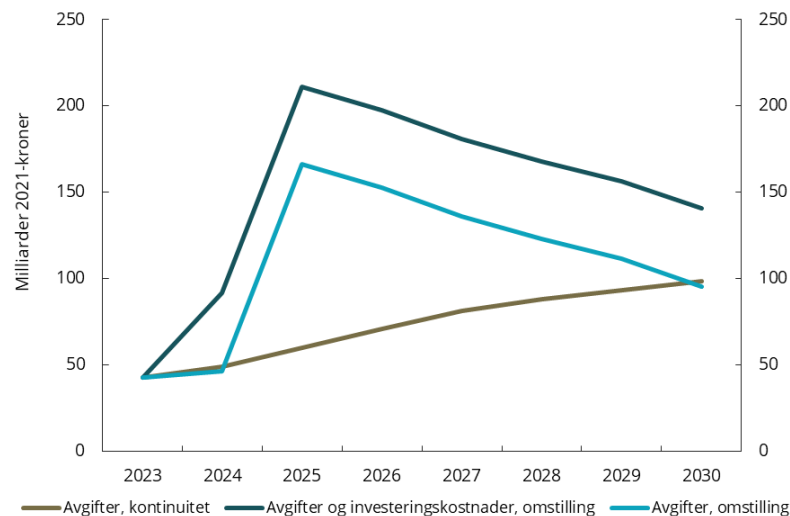
Kostnader i scenarioene

Utslipp fra norsk økonomisk aktivitet i ulike scenarioer

Utenriks sjøfart er ikke inkludert.
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og
Finanstilsynet

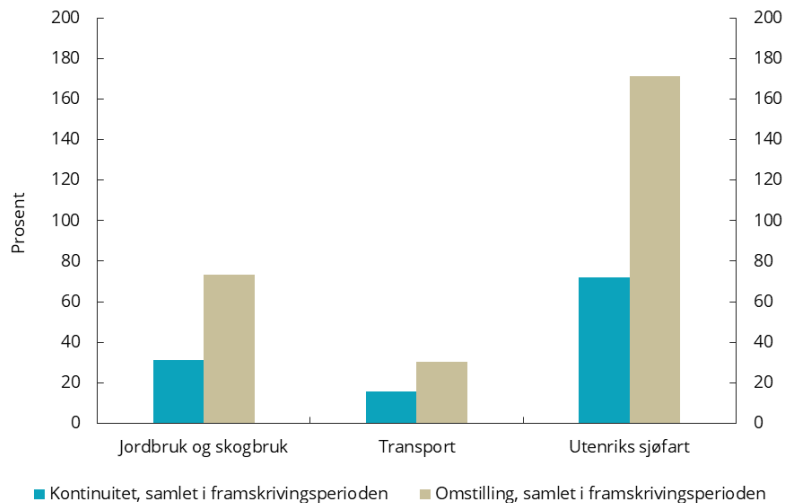
Avgifter og investeringskostnader i scenarioene

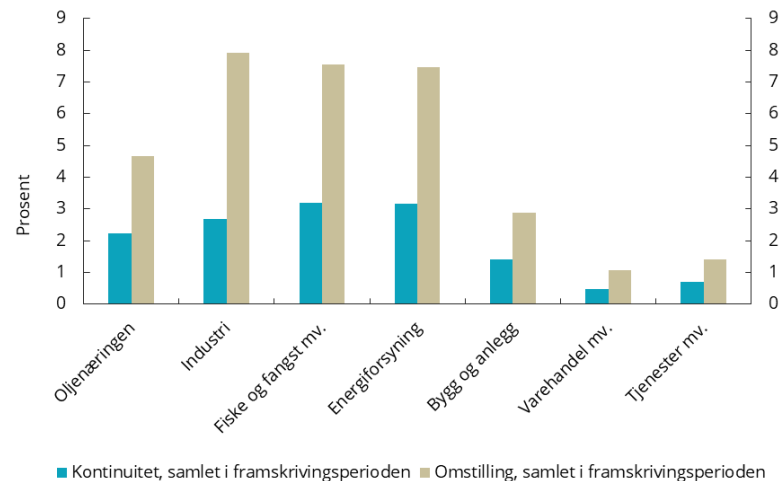
Utslipp fra utenriks sjøfart er ikke inkludert.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Kostnader relativt til bruttoprodukt

Utsatte næringer

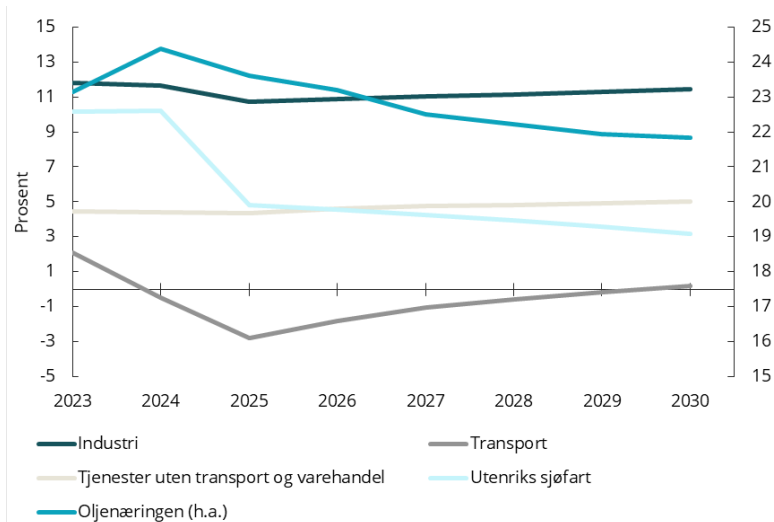
Resterende næringer

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

Resultatframskriving for ikke-finansielle foretak

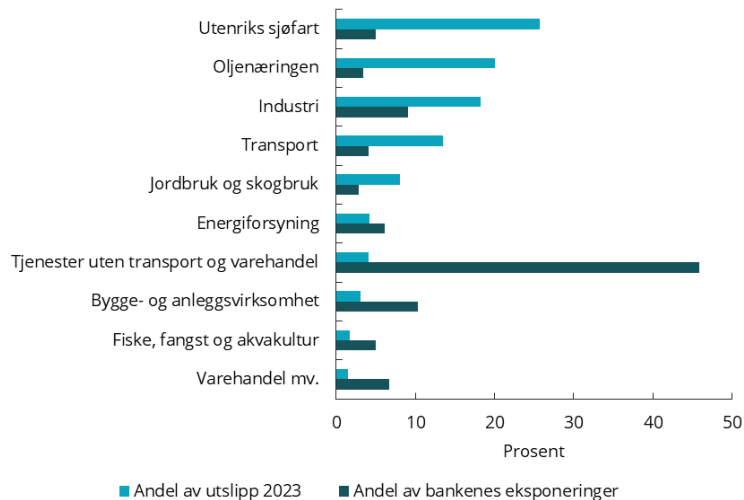
Omstillingsscenario

Oljenæringen på høyre akse, øvrige næringer på venstre akse. Jordbruk og skogbruk er utelatt.
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet og Finanstilsynet

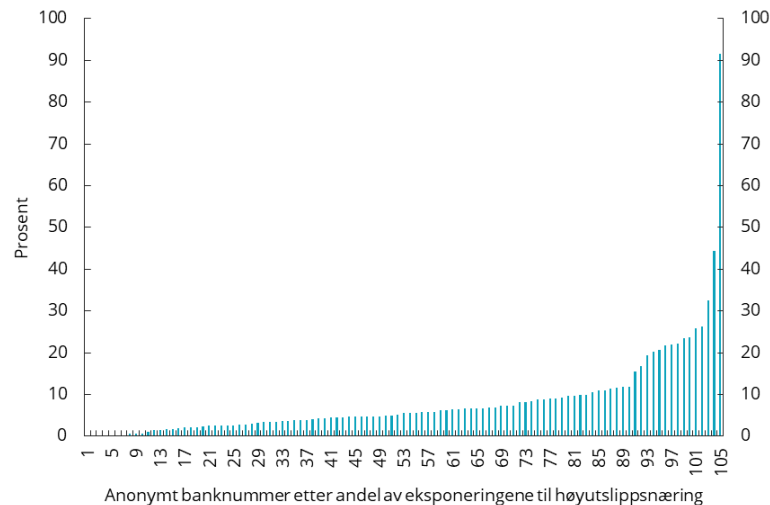
Bankenes eksponeringer

Næringenes andel av totale utslipp fra næring og totale utlån til ikke-finansielle foretak

Kilder: Statistisk sentralbyrå Finanstilsynet

Bankenes andel av eksponeringer mot næringer med høye utslipp*

*Transport, utenriks sjøfart, oljenæringen og industri er her definert som næringer med høye utslipp.

Kilde: Finanstilsynet

Resultater

- «Historisk» teknologisk framgang er utilstrekkelig for å nå klimamålene
- Høyere CO2-avgifter og nødvendige investeringer for å nå 55-prosentmålet gir betydelig økte kostnader for flere næringer
- Bankene har moderate eksponeringer mot de mest utsatte næringene, men enkeltbanker kan være betydelig eksponert
- Flere forenklinger i analysen

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY